

**VAIKŲ LIGONINĖ
VŠĮ VILNIAUS UNIVERSITETO LIGONINĖS
SANTAROS KLINIKŲ FILIALAS**

**VEIKLOS ATASKAITA
2018 M.**

1. Struktūra, pokyčiai

Vaikų ligoninė, viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų filialas (toliau tekste – Vaikų ligoninė) yra viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų (toliau tekste – VULSK) struktūrinis padalinys, teikiantis sveikatos priežiūros bei kitas paslaugas, tiesiogiai susijusias su VULSK tikslais.

Vaikų ligoninės tikslas – gerinti Lietuvos vaikų sveikatą, mažinti vaikų sergamumą ir mirtingumą, teikti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas.

Vaikų ligoninėje 2018 m. įvyko struktūrinių ir etatinių pokyčių, siekiant ekonominio naudingumo, tačiau nebloginant paslaugų prieinamumo ir kokybės, Vaikų chirurgijos ir Vaikų ortopedijos-traumatologijos centruose:

- ✓ Vaikų ortopedijos-traumatologijos centras prijungtas prie Vaikų chirurgijos centro, į vieną sujungti Vaikų ortopedijos ir Vaikų traumatologijos skyriai.
- ✓ Vaikų urologijos skyrius prijungtas prie Vaikų chirurgijos skyriaus ir tapo jo poskyriu.

Vaiko raidos centro paslaugų teikimas Vaikų ligoninės lėšomis perkeltas į patalpas Santariškių g. 7 ir J. Kairiūkščio g. 2, siekiant užtikrinti kokybišką paslaugų teikimą ir savalaikį jų prieinamumą. Jame panaikinta Ūkio dalis.

Vaikų ligoninės struktūroje yra 8 centrai:

- ✓ Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centras
- ✓ Vaikų onkohematologijos centras
- ✓ Pediatrijos centras
- ✓ Neonatologijos centras
- ✓ Vaikų skubios medicinos, intensyviosios terapijos ir anesteziologijos centras
- ✓ Vaiko raidos centras
- ✓ Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centras
- ✓ Vaikų retų ligų koordinavimo centras

Ligoninėje veikia 17 nestrukūrinių kompetencijos centrų, kurių darbą koordinuoja Vaikų retų ligų koordinavimo centras. Tai: Lipidologijos kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Lizosominių kaupimo ligų kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Retų alerginių, kvėpavimo organų ir odos ligų kompetencijos centras (vaikų), Vaikų onkohematologijos ir onkochirurgijos kompetencijos centras, Hemofilijos ir krešėjimo sutrikimų kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Retų kaulų ligų kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Retų inkstų ligų ir urogenitalinės sistemos formavimosi ydų kompetencijos centras, Kompleksinių sutrikimų ir retų urogenitalinių ligų kompetencijos centras, Pirminių ir įgytų imunodeficitų kompetencijos centras (vaikų), Augimo ir lytinio brendimo sutrikimų kompetencijos centras (vaikų), Įgimtų vystymosi anomalijų chirurgijos kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Vaikų epilepsijos ir miego sutrikimų kompetencijos centras, Vaikų retų nervų ir raumenų ligų kompetencijos centras, Vaikų retų kepenų ligų, parenterinės ir enterinės mitybos kompetencijos centras, Vaikų retų reumatinių ir autouždegiminių ligų kompetencijos centras, Vaikų ŽIV ir kitų retų infekcinių ligų kompetencijos centras, Cistinės fibrozės kompetencijos centras.

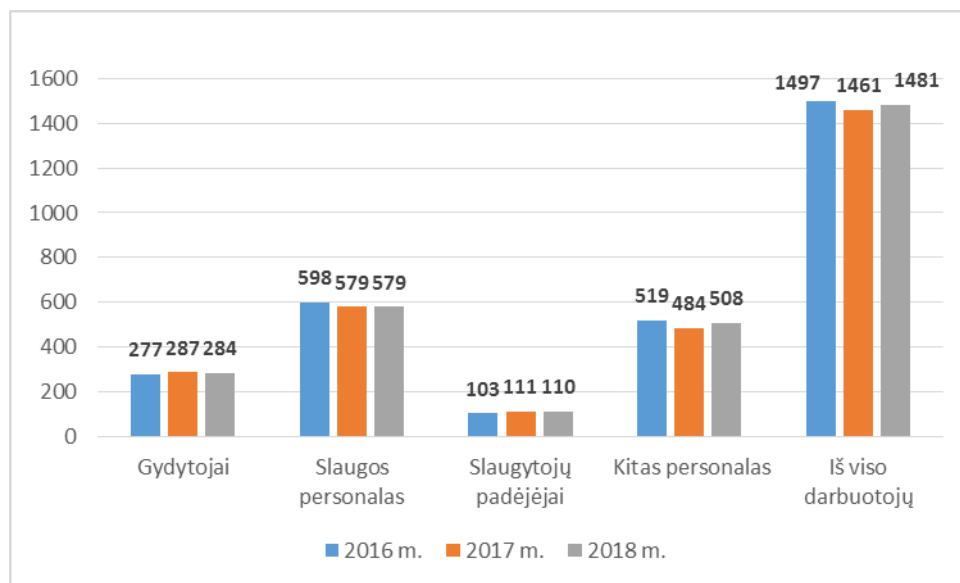
2. Žmogiškieji ištekliai

2.1. Kiekybiniai ir kokybiniai pokyčiai

Vaikų ligoninėje 2018 m. gruodžio 31 d. patvirtinti 1527 etatai (2017 m. – 1523 et.). 2017 m. gruodžio 29 d., uždarius Vaikų tuberkuliozės skyrių Valkininkų „Pušėlė“, nuo 2018 m. sausio 1 d. ilgalaikio gydymo stacionarinių ir ambulatorinių paslaugų teikimas pradėtas Vaikų infekcinių ligų skyriaus naujai įsteigtame 10 lovų poskyryje. Paslaugoms užtikrinti Santariškių g. 4 įvesta 11,75 et.

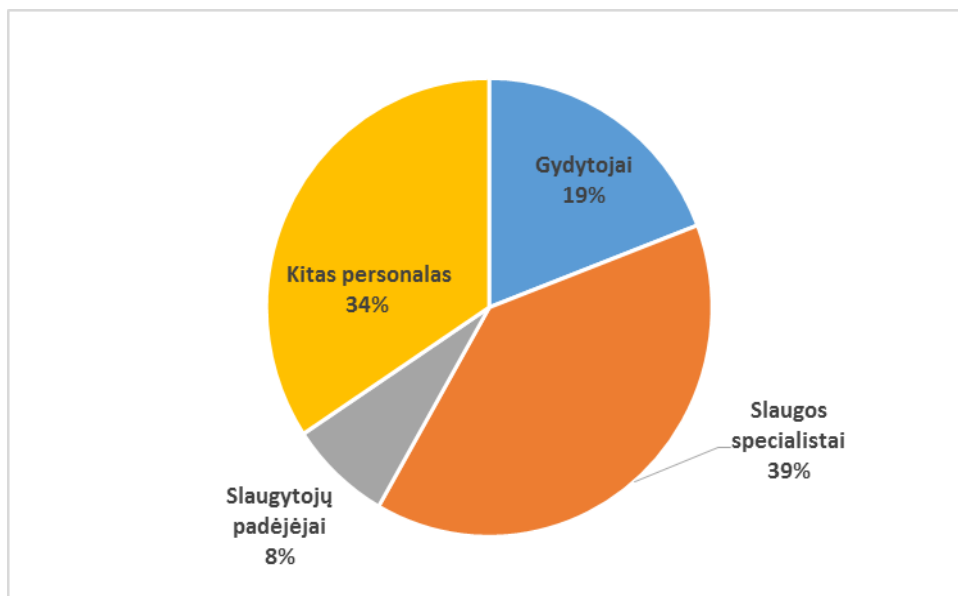
2018 m. gruodžio mėn. Vaikų ligoninės bendras darbuotojų skaičius buvo 1481 darbuotojas (be gydytojų rezidentų): gydytojų – 284, slaugos personalo – 579 (t. y. slaugytojai (471), ergoterapeutai, kineziterapeutai, logopedai, masažuotojai, laboratorinės diagnostikos specialistai, laborantai), slaugytojų padėjėjų – 110, kito personalo – 508. Minėtu laikotarpiu Vaikų ligoninėje dirbo 6 profesoriai, 47 mokslo daktarai.

Darbuotojų pasiskirstymas grupėse ir jų dinamika 2016-2018 m. pavaizduota diagramoje.

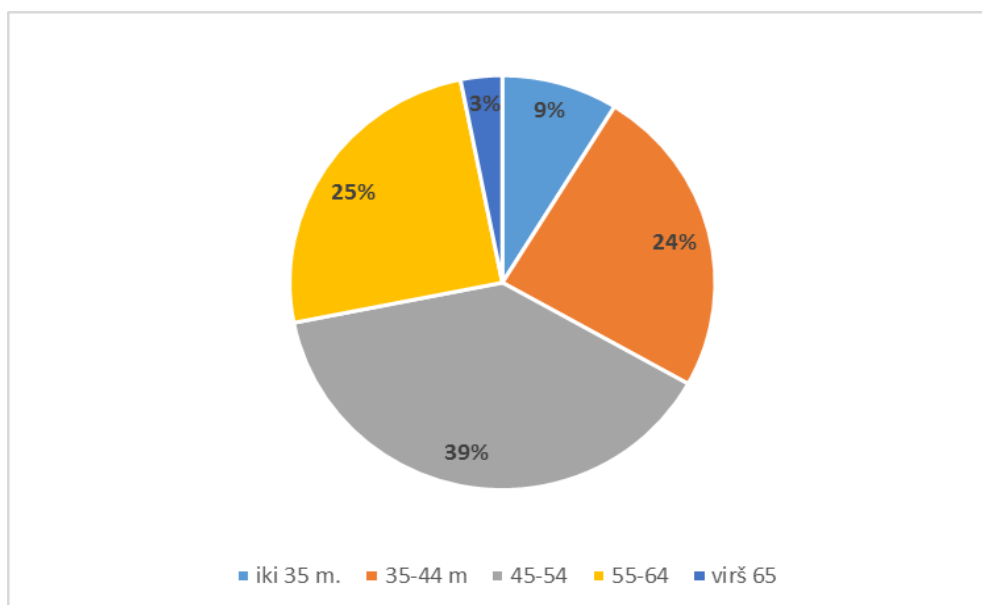
Pav. Darbuotojų pasiskirstymas grupėse ir jų dinamika 2016-2018 m. (fiziniai asmenys).

Gydytojai ir slaugos specialistai sudaro daugiau negu pusę (58 %) Vaikų ligoninės darbuotojų. Darbuotojų pasiskirstymas grupėse pavaizduotas žemiau diagramoje.

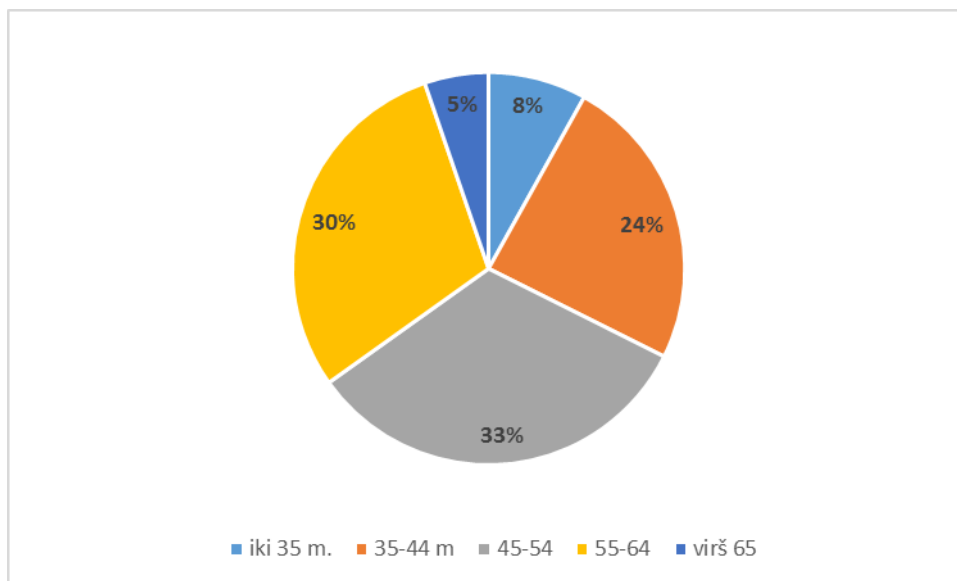
Pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal pareigas (proc.)

Didžioji dalis Vaikų ligoninėje dirbančių gydytojų, slaugytojų, odontologų ir odontologų padėjėjų yra 45-50 metų (39 % nagrinėjamos grupės). Darbuotojų pasiskirstymas amžiaus grupėse pavaizduotas diagramoje.

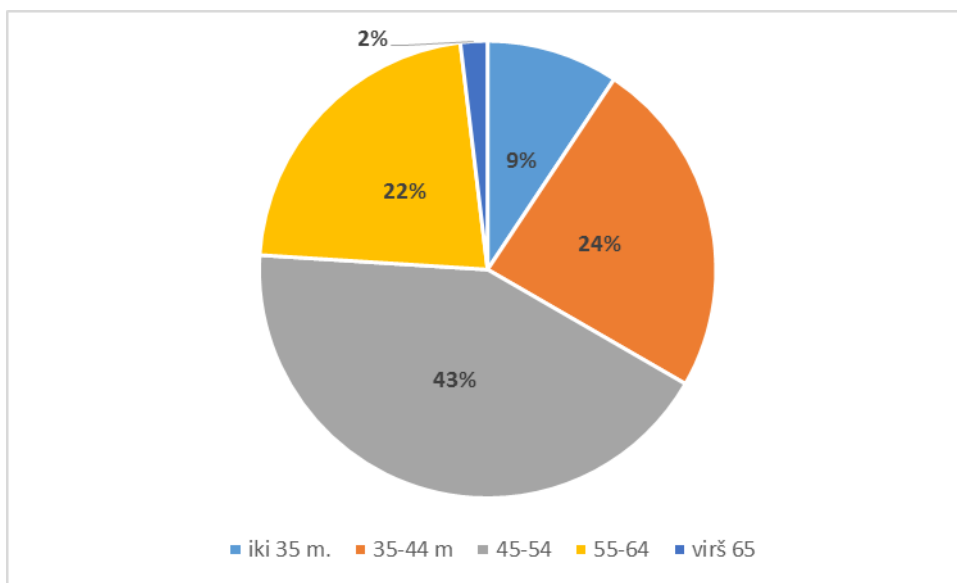
Pav. Darbuotojų pasiskirstymas amžiaus grupėse.

Didžiausią dalį Vaikų ligoninėje pagal gydytojų amžiaus grupes sudaro 45-54 metų (33 %) ir 55-64 metų (30 %) gydytojai. 5 % gydytojų yra jaunesni nei 35 metų, o vyresni nei 65 metų sudaro 8 % Vaikų ligoninės gydytojų. Gydytojų pasiskirstymas amžiaus grupėse pavaizduotas diagramoje.

Pav. Gydytojų (be rezidentų) pasiskirstymas amžiaus grupėse.

Slaugytojų amžiaus struktūra šiek tiek skiriasi nuo gydytojų. Didžiausią dalį visų slaugytojų taip pat sudaro 45-54 metų (43 %) ir 35-44 metų (24 %) slaugytojos. Mažiausią amžiaus grupę sudaro slaugytojos per 65 metus (2 %). Slaugytojų pasiskirstymas amžiaus grupėse pavaizduotas žemiau diagramoje.

Pav. Slaugytojų pasiskirstymas amžiaus grupėse.

60-65 m. amžiaus grupę (prieš teisę į senatvės pensiją) sudarė 51 gydytojas (iš jų 18 vyrų) ir 44 slaugytojai. Vaikų ligoninėje 2018 m. dirbo 148 darbuotojai, kurie jau yra įgiję teisę į senatvės pensiją. Šie duomenys yra glaudžiai susiję su personalo pakeitimo poreikio prognozavimu ateinantiems keleriems metams.

2018 m. buvo priimtas 61 darbuotojas, atleistas 81 darbuotojas. Dažniausi darbo sutarties nutraukimo pagrindai yra: darbuotojo prašymu, šalių susitarimu ir suėjus terminui. Retais atvejais taikyti kiti darbo sutarties nutraukimo pagrindai (darbo sutarties nutraukimas darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės, darbuotojui mirus ir dėl sveikatos būklės).

2.2. Apdovanojimai

2018 m. valstybės apdovanojimai buvo suteikti Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centro gydytojui vaikų chirurgui dr. Pranui Gurskui ir Pediatrijos centro vyresn. gydytojui gastroenterologui doc. dr. Vaidotui Urbonui. Jie gavo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžius. Neonatologijos centro prof. Nijolei Drazdienei įteikta Šv. Kristoforo statulėlė, apdovanojimas, teikiamas labiausiai Vilniaus miestui nusipelnusiems žmonėms ir organizacijoms. Vaiko raidos centro vadovei dr. Jovitai Petrulytei įteiktas Nevyriausybių organizacijų vaikams konfederacijos įsteigtas Geriausio vaikų draugo apdovanojimas.

Naujagimių intensyviosios terapijos skyrius 2018 m. džiaugėsi mūsų registruotos iniciatyvos „Sergančio naujagimio pažadas pasveikti“ laimėjimu ir Prezidentės įteikta valstybės trispalve jos inicijuotoje akcijoje „Vasario 16-ąją švęsk linksmi ir iššadingai“ Lietuvos valstybės 100-čio proga.

Nuotrauka – akcijos nugalėtoja

2.3. Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas

Siekdama užtikrinti geros kokybės ir mokslu pagrįstas sveikatos priežiūros paslaugas, Vaikų ligoninė daug dėmesio skiria darbuotojų profesinei kvalifikacijai tobulinti. Darbuotojams suteikiama galimybė kelti kvalifikaciją ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje dalyvaujant mokslinėse konferencijose, seminaruose, stažuotėse, tobulinant praktinio darbo įgūdžius darbo vietos principu kitose sveikatos priežiūros įstaigose. Vykstant įgyti naujų žinių bei įgūdžių, darbuotojams nustatyta dienų skaičių (pagal Vaikų ligoninės direktoriaus įsakymą) paliekamas darbo užmokestis.

2018 m. kvalifikaciją Vaikų ligoninės darbuotojai iš viso vyko kelti 678 kartus, iš jų 445 kartus kvalifikacija kelta Lietuvoje ir 233 kartus užsienyje. Vaikų ligoninės gydytojai kvalifikaciją vyko kelti 399 kartus (173 gydytojai; 60,9 % visų gydytojų), iš jų 186 kartus tobulinosi Lietuvoje ir 213 kartų užsienyje.

Slaugytojos kvalifikaciją kėlė 160 kartų (121 slaugytoja; 25,7 % visų slaugytojų), iš jų 151 kartą tobulinosi Lietuvoje ir 9 kartus užsienyje.

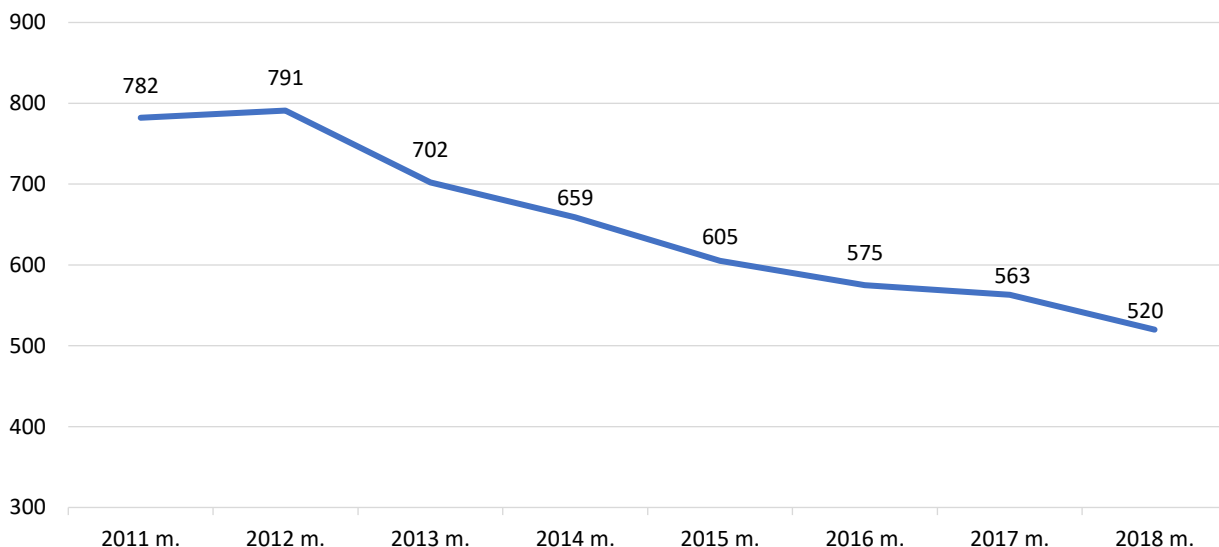
Kitų sričių (pvz., ergoterapeutai, kineziterapeutai, logopedai, nemedicininiių padalinių darbuotojai ir kt.). Vaikų ligoninės darbuotojai kvalifikaciją kėlė 119 kartų (75 darbuotojai; 12,1 % kitų Vaikų ligoninės darbuotojų), iš jų 108 kartus tobulinosi Lietuvoje ir 11 kartų užsienyje.

Apibendrinant duomenis, matyti, kad kvalifikaciją 2018 m. kėlė daugiau kaip pusė visų Vaikų ligoninės gydytojų, ketvirtadalis slaugytojų ir tik apie dešimtadalį kitų Vaikų ligoninės darbuotojų. Taip pat Vaikų ligoninėje nuolat vykdomi mokymai darbo vietoje, panaudojant dirbančiųjų potencialą ir specialias profesines žinias, t. y. mokymus veda administracijos atstovai, slaugos specialistai, gydytojai ir kt.

3. Asmens sveikatos priežiūros veikla

Ligoninėje teikiamos visų profilių antrinio ir tretinio lygio stacionarinės ir ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos (išskyrus kardiochirurgiją), medicininės reabilitacijos bei pirminio lygio slaugos ir palaikomojo gydymo bei paliatyviosios pagalbos paslaugos vaikams.

Vaikų ligoninėje 2018 m. vidutinis lovų skaičius buvo 520, iš jų: 151 - vaikų reabilitacijos ir sveikatą grąžinamojo gydymo, 11 - vaikų intensyviosios terapijos bei 9 - naujagimių intensyviosios terapijos lovos. Lovų skaičius kinta dėl pacientų srautų netolygumo, paslaugų sezoniškumo, patalpų remonto darbų poreikio.

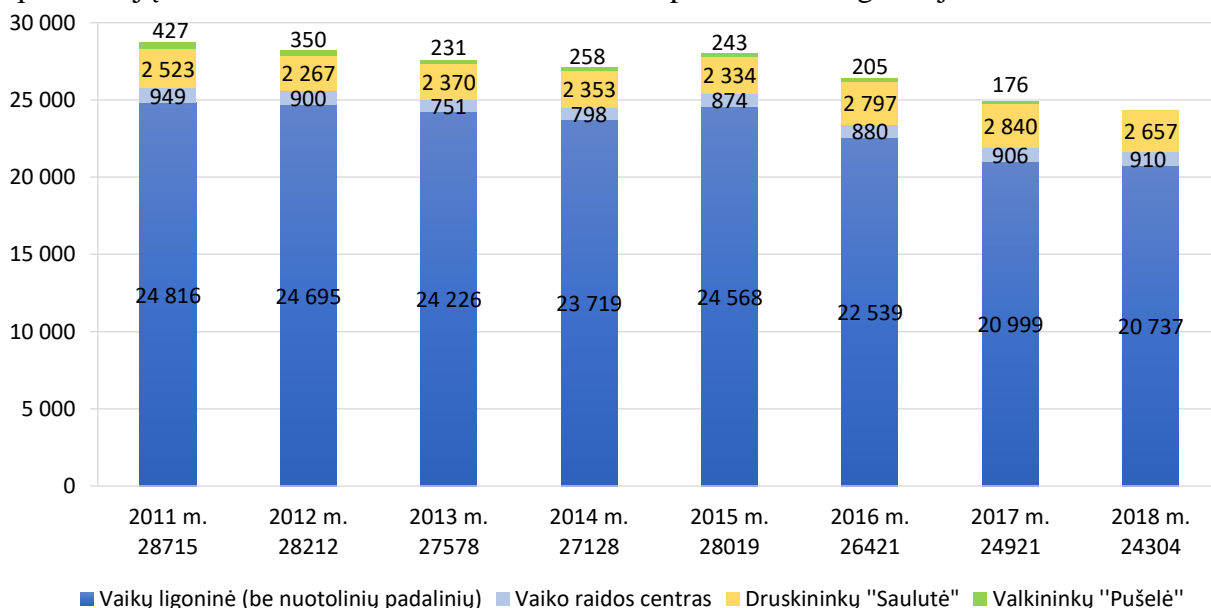

Pav. Vidutinio lovų skaičiaus dinamika 2011-2018 m.

Matomą ženklų lovų skaičiaus mažėjimą 2018 m. sąlygojo Vaikų tuberkuliozės skyriaus Valkininkų „Pušėlė“ uždarymas 2017 m. pabaigoje.

3.1. Stacionarinės veiklos rodikliai

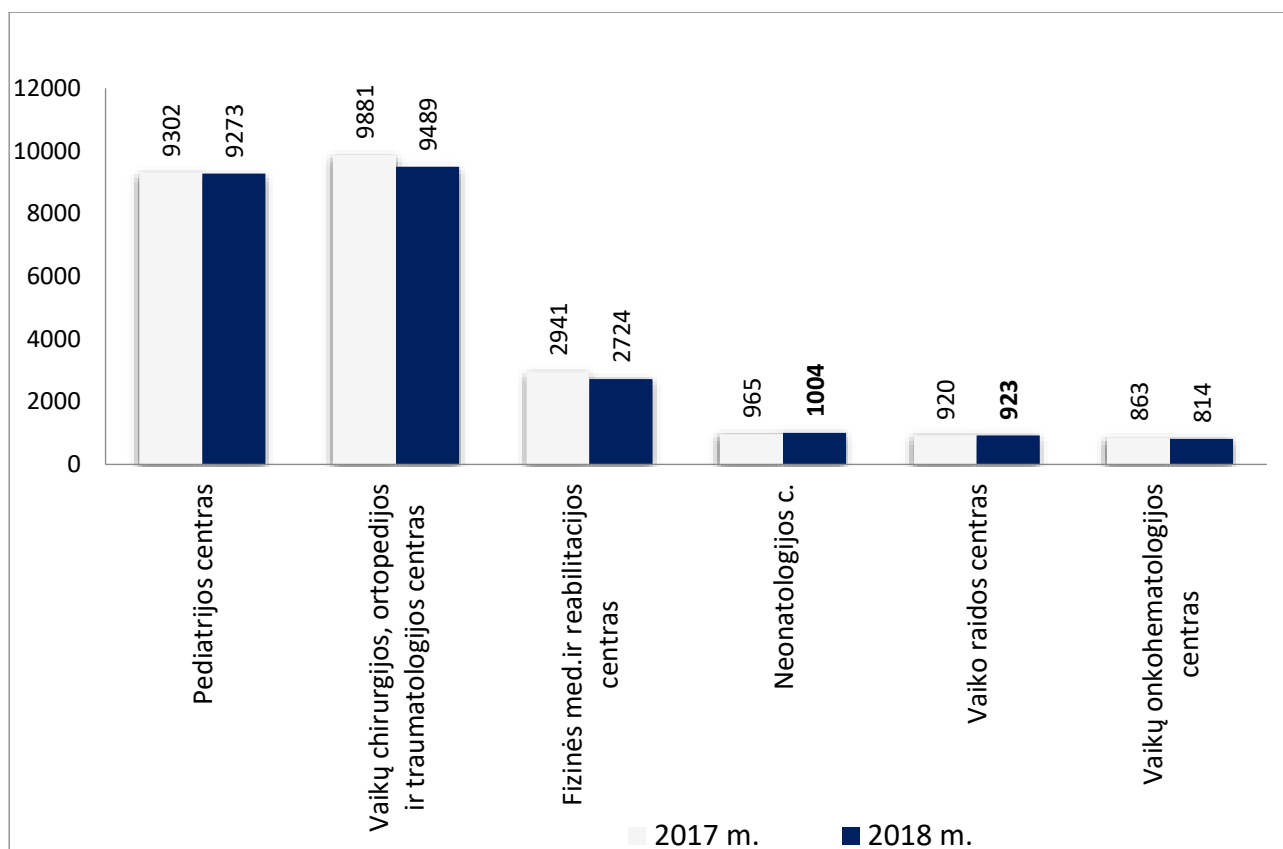
Vaikų ligoninėje 2018 m. hospitalizuoti 24 304 vaikai, t. y. 617 pacientų (2,5 %) mažiau nei 2017 m. Hospitalizacijų skaičiaus dinamika 2011 m. – 2018 m. pateikiama diagramoje.

Pav. Hospitalizacijų skaičiaus dinamika 2011 - 2018 m.

Vaikų reabilitacijos skyriuje Druskininkų „Saulutė“ 500 pacientų (19% visų atvykusiųjų) teiktos aktyvaus gydymo vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos paslaugos.

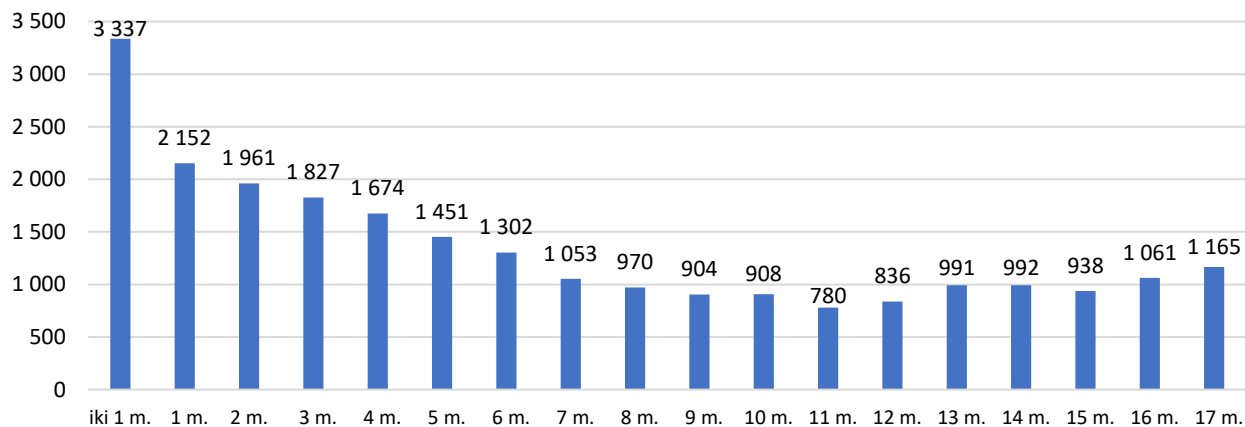
Neonatologijos, Vaiko raidos centruose išrašytų pacientų skaičius yra labai panašus kaip 2017 m., bet kituose centruose pacientų skaičius yra mažėjantis.

Pav. Išrašytų pacientų skaičius pagal centrus 2017-2018 m.

Kaip ir kiekvienais metais, daugiausiai hospitalizuojama Vilniaus teritorinės ligonių kasos aptarnaujamos zonos apdraustųjų, t. y. 81,8 % visų hospitalizuotų pacientų.

Pagal amžiaus grupes daugiausia hospitalizuota pacientų iki 1 metų amžiaus, t. y. 13,7 % visų hospitalizuotų arba 3 337 pacientai. Palyginti su 2017 m., bendras pacientų iki 1 metų skaičius išaugo 1,3 %.

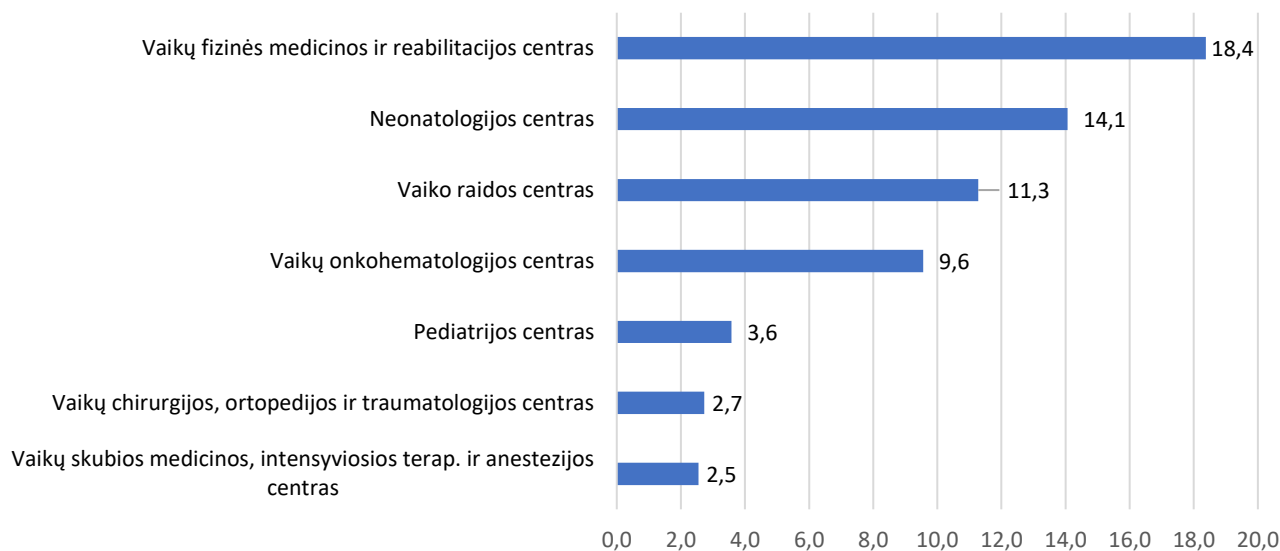

Pav. Hospitalizuotų pacientų struktūra pagal amžių 2018 m.

Į ligoninę besikreipiančių pacientų srautas skirtingais metų laikais kinta. Daugiausia ligonių 2018 m. buvo hospitalizuota gegužės mėn. – 2 256, o mažiausiai – gruodžio mėn. (1 673 pacientai).

Bendras visų padalinių lovos funkcionavimo rodiklis 2018 m., palyginti su 2017 m., sumažėjo nuo 288,4 dienos iki 277,1 dienos.

Vidutinė gulėjimo trukmė stacionare 2018 m. buvo 5,9 dienos (2017 m. – 6,5 d.). Tam įtakos turėjo sumažėjęs ilgalaikio gydymo pacientų skaičius. Pagal centrus matyti, kad trumpiausia vidutinė stacionarinė gulėjimo trukmė – 2,5 dienos yra Vaikų skubios medicinos, intensyviosios terapijos ir anestezijos centre, o ilgiausia – 18,4 dienos Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centre.

Pav. Vidutinė gulėjimo trukmė dienomis pagal centrus 2018 m.

Pagal skyrius ilgiausia vidutinė gulėjimo trukmė buvo Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriuje – 30,5 dienos, trumpiausia – 1,8 dienos Vaikų ausų, nosies, gerklės ir akių ligų skyriuje, taip pat 1,9 dienos – Vaikų intensyviosios terapijos skyriuje.

Dėl būklių, kurioms reikia būtiniosios pagalbos, 2018 m. į ligoninę atvyko 9 080 vaikų, tai sudaro 37,6 % visų stacionare gydytų pacientų (2017 m. – 35,1 %, arba 8 738 vaikai).

Stacionare gulinčių pacientų, kaip ir kasmet, daugiausiai buvo aktyvaus gydymo (22 025), reabilitacijos (2 238), ilgalaikio gydymo (77) ir transplantacijos (68) etapais. Palyginti su 2017 m., suteikta daugiau paliatyviosios pagalbos paslaugų. Labiausiai sumažėjo ilgalaikio gydymo – vaikų tuberkuliozės – paslaugų skaičius. Stacionarinės reabilitacijos paslaugų skaičius mažėjo, tačiau suteikta daugiau ambulatorinės reabilitacijos paslaugų. Dienos chirurgijos paslaugų skaičius išliko nepakitęs.

Stebint hospitalinio sergamumo duomenis matyti, kad 2018 m. yra padidėjęs sergamumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis, daugiau traumų ir apsinuodijimų.

Lentelė. Hospitalinis sergamumas 2014-2018 m.

Ligos kodas	Ligonių skaičius (aktyvaus gydymo)				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
A00-B99 Infekcinės ir parazitinės ligos	4 127	4 079	3 526	3 037	3 553
C00-D48 Navikai	1 256	1 309	1 062	965	907
D50-D89 Kraujo ir kraujodaros organų ligos	226	246	183	165	172
E00-E90 Endokrininės mitybos ir medž. apykaitos sutrikimai	203	211	242	268	299
F00-F99 Psichikos ir elgesio sutrikimai	1 207	1 532	1 826	1 859	1 750

G00-G99 Nervų sistemos ligos	1 139	1 200	1 083	1 079	1 014
H00-H59 Akies ir jos priedinių organų ligos	303	306	299	305	199
H60-H95 Ausies ir speninės ataugos ligos	267	258	253	255	211
I00-I99 Kraujotakos sistemos ligos	566	534	528	493	517
J00-J99 Kvėpavimo sistemos ligos	4 026	4 177	3 899	3 626	3 513
K00-K93 Virškinimo sistemos ligos	3 002	3 031	2 428	2 033	1 943
L00-L99 Odos ir poodžio ligos	669	700	708	712	695
M00-M99 Jungiamojo audinio ir skeleto raumenų sistemos ligos	1 404	1 606	1 500	1 599	1 445
N00-N99 Urogenitalinės sisteminės ligos	767	998	946	984	918
P00-P96 Perinatalinio periodo ligos	1 090	1 051	1 097	943	960
Q00-Q99 Įgimtos formavimosi ydos	1 548	1 627	1 473	1 348	1 216
R00-R99 Simptominiai pakitimai nenorm. tyrimai	501	453	429	425	477
S00-T99 Traumos, apsinuodijimai	1 986	2 007	2 037	1 917	1 961
Kiti	191	228	285	257	270
Iš viso	24 478	25 553	23 804	22 270	22 020

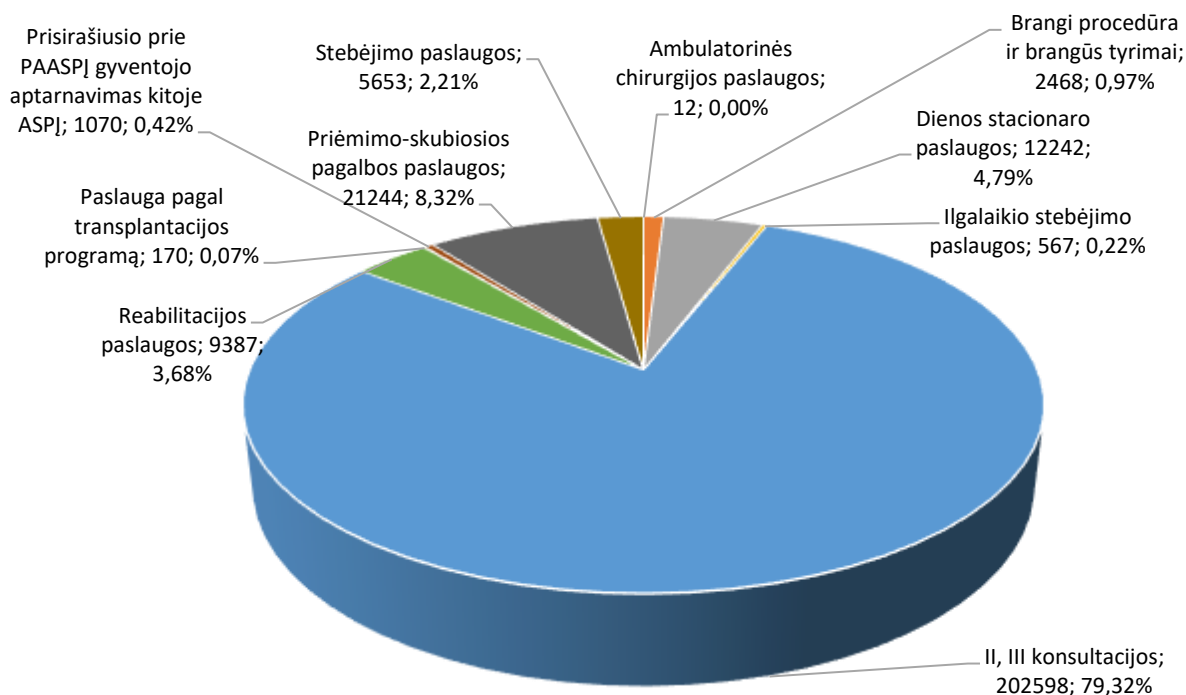
2018 m. stacionare pacientai daugiausia gydyti dėl infekcinių ir parazitinių ligų (16,1 %) bei kvėpavimo sistemos ligų (16 %).

Vaikų ligoninės septyniose operacinėse 2018 m. operuotas 7 451 pacientas, atliktos 8 324 operacijos – 0,9 % mažiau nei 2017 m. Palyginti su praėjusiais metais, operacinis aktyvumas išaugo ir siekė 78,5 %.

Letališkumo rodiklis, kaip ir ankstesniais metais, sudarė 0,2 % visų išrašytų ligonių. Ligoninėje 2018 m. mirė 43 ligoniai (2017 m. – 34), iš jų – 24 kūdikiai (2017 m. – 20). Perinatalinio periodo ligos sudarė 25,6 % visų mirčių priežasčių, įgimtos formavimosi ydos – 20,9 %.

3.2. Ambulatorinių paslaugų rodikliai

Ambulatorinių apsilankymų 2018 m. buvo 255 411. Tai antro ir trečio lygio konsultacijos, ambulatorinės chirurgijos, dienos stacionaro paslaugos, konsultacijos dėl ilgalaikio stebėjimo, priėmimo-skubios pagalbos, stebėjimo, ambulatorinės reabilitacijos paslaugos, brangūs tyrimai ir procedūros ir ambulatorinės paslaugos pagal transplantacijos programą. Daugiausiai yra suteikta specialistų konsultacijų, jos sudaro 79,3 % visų apsilankymų.

Pav. Ambulatorinių apsilankymų skaičius 2018 m.

Palyginti su 2017 m., bendras ambulatorinių apsilankymų skaičius beveik nekito – didėjo 0,4 %, arba 1 092 paslaugomis. Ambulatorinės reabilitacijos paslaugų suteikta 37,4 % daugiau. Taip pat didėjo Priėmimo-skubiosios pagalbos (21 244 – 2018 m., 17 943 – 2017 m.) bei ilgalaikio stebėjimo paslaugų skaičius (567 – 2018 m., 223 – 2017 m.). Stebėjimo paslaugų skaičius mažėjo 18,8 %. Magnetinio rezonanso tomografijos tyrimų atlikta mažiau dėl aparato gedimo liepos – spalio mėnesiais. Specializuotų ambulatorinių konsultacijų bei dienos stacionaro paslaugų skaičius išliko panašus, kaip ir 2017 m.

3.3. Priėmimo-skubiosios pagalbos skyriaus rodikliai

Į Santariškių g. 4 ir 7 Priėmimo - skubiosios pagalbos skyriaus poskyrius 2018 m. kreipėsi 67 183 pacientai, iš jų planinei hospitalizacijai 11 938 pacientai. Ambulatorinės paslaugos buvo suteiktos 55 245 pacientams, iš jų skubos tvarka hospitalizuota 9 673 (17,5 %) pacientai. Iš viso skubių ir planinių pacientų hospitalizuota 21 611, arba 32,2 % visų į Priėmimo – skubiosios pagalbos skyrių atvykusių pacientų. Iš 55 245 pacientų 40 689 (73,7 %) buvo suteiktos ambulatorinės paslaugos (be stebėjimo). Dalį šių paslaugų galėjo suteikti šeimos gydytojo institucija.

Priėmimo-skubiosios pagalbos paslaugų kiekvienais metais suteikiama vis daugiau. 2017 m. suteikta 17 943 paslaugos, 2018 m. – 21 244 paslaugos, t. y. 18 % daugiau.

Vaikų ligoninės Priėmimo - skubiosios pagalbos skyrius pagal sutartis su kitomis asmens sveikatos priežiūros įstaigomis dėl pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo jų nedarbo metu suteikė 1 070 konsultacijų (2017 m. – 1 071).

3.4. Žmogaus organų ir audinių transplantacijos paslaugos

Vaikų ligoninėje 2018 metais dvylikai pacientų buvo atlikta 12 kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijų, iš jų: 7 – alogeninės (negiminingų donorų), 5 – autologinės.

Pacientams po inkstų ir kepenų transplantacijų buvo tęsiami tolesni ambulatorinio ištyrimo, stebėjimo ir gydymo etapai.

Iš viso įvairių rūšių transplantacijų, apmokamų PSDF biudžeto lėšomis, 2018 m. buvo atlikta už 1 198 448 Eur sumą.

Keturiems Latvijos piliečiams buvo atliktos 3 alogeninės ir 1 autologinė kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacija, gauta pajamų – 433 869 Eur.

Vienam pacientui iš Ukrainos atlikta alogeninė kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacija, kitam baigtas 2017 m. pradėtas gydymas. Iš viso gauta 186 563 Eur pajamų, gydymą finansavo Ukrainos sveikatos ministerija.

Taip pat suteiktos 7 potencialaus donoro identifikavimo, paruošimo bei mirusio žmogaus audinių ir organų paėmimo paslaugos už 3 450 Eur sumą.

3.5. Skubi konsultacinė sveikatos priežiūros pagalba

Vaikų ligoninė dalyvauja teikiant skubią konsultacinę sveikatos priežiūros pagalbą, t. y. ligonio konsultavimas kitoje ASPĮ ir transportavimas iš žemesnio lygio ligoninės į aukštesnio lygio stacionarą, kuriame pacientas gautų reikiamą ir kvalifikuotą medicinos pagalbą bet kuriuo paros metu.

Gydytojo neonatologo ir slaugytojo brigada 2018 m. turėjo 636 iškvietimus (2017 m. – 592), vaikų intensyviosios terapijos gydytojo ir slaugytojo brigada – 161 iškvietimą (2017 m. – 135). Taip pat ši brigada atliko 518 vietinius pervežimus (2017 m. – 466).

4. Diagnostinė veikla

4.1. Laboratorinės diagnostikos skyriaus veikla

Laboratorinės diagnostikos skyrius (LDS) dirba pagal ISO 15189 reikalavimus, pagrindinį dėmesį sutelkdamas į techninę ir klinikinę kompetenciją bei patikimus tyrimų rezultatus.

LDS struktūroje funkcionuoja 3 laboratorijos: Hematologijos ir bendrosios citologijos, Biochemijos ir Mikrobiologijos, taip pat 4 postai: trys pariniai ir mokamų tyrimų kabinetas. Dirba 52 darbuotojai (57,25 etato).

Nepageidaujamų įvykių skaičius 2018 m.: paciento identifikavimo klaida atliekant laboratorinius tyrimus pasitaikė 3 kartus, paciento identifikavimo klaida užsakant laboratorinius tyrimus – 22 kartus, fiksuoti 549 trukdžiai (problemos).

2018 m. teiktos laboratorinės paslaugos

	Laboratorinių tyrimų skaičius	Suma, Eur
Vaikų ligoninei	253 323	1 024 917
Santaros klinikų Laboratorinės medicinos centrai	18 362	273 660
Santaros klinikų Onkohematologijos, onkologijos ir transfuziologijos centrai	822	121 667

LDS atlieka retus krešėjimo tyrimus (von Willebrando faktoriaus aktyvumo ir faktoriaus VIII inhibitorių Bethesda metodu nustatymas). 2018 m. LDS įdiegti nauji laboratoriniai tyrimai: epidemiologinis išmatų pasėlis multirezistentiškoms bakterijoms; amikacino koncentracijos nustatymas ir alergenų komponentų tyrimai.

LDS sėkmingai dalyvavo išorės kokybės kontrolės programose (97%), parengė 38 KVS procedūras.

Atnaujinti vaikų laboratorinių tyrimų referenciniai dydžiai, atsižvelgiant į naujus tyrimų metodus. Įdiegta nauja paslauga – mikrobiologo konsultacija (mikrobiologinių tyrimų skyrimo, atsakymų interpretavimo, racionalaus antibiotikų taikymo klausimais).

Optimizuoti tyrimai ir procesai: parengtas, suderintas su klinicistais ir įdiegtas *Clostridium difficile* laboratorinės diagnostikos algoritmas; parengtos rekomendacijos kraujo pasėlių tyrimams;

optimizuotas enteropatogeninių ešerichijų identifikavimo procesas; pakeistas *Helicobacter pylori* išskyrimo iš skrandžio biopstatų atlikimo periodiškumas. Įrengtas biologinės medžiagos saugojimo šaldiklių kambarys.

LDS praktiką atliko 13 studentų ir rezidentų: biomedicinos technologijos studentai iš Vilniaus kolegijos (4), farmacijos studentai iš Vilniaus universiteto (8), Studentų mokslinės draugijos (1), tarptautinės mainų programos, JAV (1) ir 2 rezidentai.

LDS dalyvauja kompetencijos centrų veikloje: LDS vedėja Audronė Eidukaitė – Pirminių ir įgytų imunodeficitų kompetencijos centre, Natalija Drapeko – Hemofilijos ir krešėjimo sutrikimų kompetencijos centre.

4.2. Radiologijos skyriaus veikla

Radiologijos skyriaus darbe inovacijomis pasižymėjo Ultragarsinės diagnostikos poskyris. 2018 m. jis įdiegė:

- vaikų ultragarsinius tyrimus su kontrastu (intraveninis kontrastavimas – nuo 2018 m., cistografijos su kontrastu - nuo 2017 m.). 2018 m. atlikti 65 tyrimai.
- vaikų vidaus organų (kepenų, blužnies) elastografijos tyrimus. 2018 m. atlikti 82 tyrimai.
- skydliaukės mazgų elastografinį vertinimą;
- išplėstinius, kokybinius, detalius vidaus organų kraujotakos tyrimus portinės hipertenzijos atvejais, pacientams po kepenų, inkstų transplantacijų ir kt.;
- vaikų plaučių ligų ultragarsinę diagnostiką.

2018 m. atlikta 29,9 tūkst. radiologinių tyrimų, 1,1 tūkst. kompiuterinės tomografijos tyrimų, 1,8 tūkst. magnetinio branduolinio rezonanso tomografijos tyrimų, 31,7 tūkst. ultragarso tyrimų.

5. Slauga

5.1. Slaugos proceso valdymo komisija

Slaugos proceso valdymo komisijos tikslas – koordinuoti visų Vaikų ligoninės skyrių, teikiančių slaugos paslaugas, veiklą, užtikrinti veiksmingą geros kokybės, mokslu pagrįstų slaugos paslaugų diegimą ir plėtrą, garantuoti žmoniškųjų išteklių tinkamą naudojimą.

5.2. Slaugos specialistų teikiamos paslaugos

Vaikų ligoninėje 2018 m. pirmaeilėse pareigose dirbo 579 slaugos specialistai. 2018 m. Vaikų ligoninėje įsidarbino 16 bendrosios praktikos slaugytojų. Slaugytojai dirbo visuose klinikiškuose padaliniuose: diagnostikos, ambulatorinių paslaugų, stacionaro skyriuose, priėmimo-skubios pagalbos skyriuje, laboratorijose. Slaugomiems pacientams slaugytojai veda slaugos istoriją.

Dalis slaugytojų dirba specializuotą darbą anesteziologijos ir intensyviosios terapijos skyriuose, operacinėje, taip pat dirba psichikos sveikatos slaugytojais, radiologijos technologais, laboratorijos specialistais. Su slaugytojais dirba 110 slaugytojų padėjėjų.

5.3. Slaugos specialistų mokymas ir tobulinimas

Vaikų ligoninė slaugytojų tobulinimo klausimais bendradarbiauja su Vilniaus kolegija ir Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos centru, per 2018 m. pravestos šios neformaliojo švietimo tobulinimo programos bendrosios praktikos slaugytojams:

- Slaugos ypatumai sergant alerginėmis ligomis (32 val.)
- Klausos sutrikimų patikra ir reabilitacijos galimybės (24 val.)
- Pradinis naujagimio gaivinimas (16 val.)
- Vaikų, sergančių infekcinėmis ligomis, slauga (40 val.)
- Naujagimių būklės stabilizavimas ir paruošimas transportuoti (16 val.).

Kartu su Vilniaus kolegijos Sveikatos priežiūros fakultetu pravesta tobulinimo programa Priėmimo - skubios pagalbos skyriaus slaugytojams „Pediatriinės skubios pagalbos pirmumo vertinimas“. Taip pat praversti seminarai: ventiliuojamo paciento slauga, vaikų imunoprofilaktikos aktualijos, seminarų ciklas „Slaugos praktikos aktualijos“.

2018 m. Vaikų ligoninėje praktinių darbų metu buvo mokomi slaugos studijų studentai iš Vilniaus kolegijos (362), Kauno kolegijos (10), Klaipėdos kolegijos (2), Utenos kolegijos (10), Šiaulių (5).

2018 m. vykdytos keturios pacientų ir jų artimųjų mokymo programos: cukriniu diabetu sergančių, epilepsija sergančių vaikų, peritoninės dializės ir šlapimo nelaikančių vaikų mokymas.

Slaugos proceso valdymo komisija suplanavo ir įgyvendino slaugos personalo mokymo programą organizacinės kultūros, pacientų saugos, komandinio darbo įtakos slaugos paslaugoms teikti ir užsienio šalių slaugytojų gerosios patirties pasidalijimo temomis.

Slaugos specialistai pagal profesinės kvalifikacijos ir veiklos srities poreikius vis daugiau įgyja ne tik profesinių įgūdžių, bet ir psichologinių, socialinių, pedagoginių ir vadybos žinių, moko pacientus ir jų artimuosius, teikia tinkamos kokybės paslaugas pacientams, kuria slaugos protokolus, darbo instrukcijas, dirba vienoje komandoje su kitu medicinos personalu.

5.4. Socialinis darbas

Socialinį darbą Vaikų ligoninės stacionaro skyriuose atlieka 3 darbuotojai. 2018 m. socialiniai darbuotojai, dirbantys Vaikų ligoninės stacionare, užfiksavo 463 smurto atvejus, iš jų 113 buvo įvertinta kaip nepriežiūra, taip pat 243 kitus atvejus, dėl kurių skyriai kreipėsi pagalbos į socialinius darbuotojus. Suteikta 861 konsultacija, Vaiko teisių apsaugos skyriui dėl socialinių pacientų problemų išsiųsta 560 raštų. Vaiko raidos centro socialiniai darbuotojai (5) atsakingoms tarnyboms dėl pacientų socialinių reikalų išsiuntė 181, švietimo institucijoms – 122, kitoms institucijoms – 26 raštus, suorganizavo 33 tarpžinybinius susitikimus.

5.5. Vaikų laisvalaikio organizavimas

Vaikų ligoninėje vaikų laisvalaikio organizavimu rūpinasi 14 specialistų (atsakingas darbuotojas – vyr. auklėtoja). Per 2018 m. Chirurgijos (Santariškių g. 7) ir Pediatrijos (Santariškių g. 4) korpusuose, taip pat Vaikų reabilitacijos skyriuje Druskininkų „Saulutė“ (Vytauto g. 2, Druskininkai) be kasdienės žaidybinės veiklos su vaikais suorganizuoti 462 laisvalaikio renginiai.

5.6. Savanorystė

2018 m. savanorystės iniciatyva Vaikų ligoninėje dar labiau išsiplėtė. Savanorių aktorių organizacija „Raudonos nosys. Gydytojai klounai“ per 2018 m. su Vaikų ligoninės vaikais praleido 204 val., VŠĮ „Amatų gildija“ surengė 45 užsiėmimus, savanorė menininkė Kristina Norvilaitė – 31 užsiėmimą.

Vaikų ligoninės Vaikų onkohematologijos skyriaus pacientams savanoriškai dirbo Labdaros ir paramos fondai „Mamų unija“, „Paguoda“, Vytauto Kernagio fondas, Rimanto Kaukėno paramos grupė, Happiness labdaros iniciatyva (iš viso 111 apsilankymų), savanoriai psichologai (lankėsi 53 kartus) ir kiti savanoriai (lankėsi 32 kartus). Įvyko 8 kaniterapijos užsiėmimai vaikams.

Labdaros fondas „Tiuka“ Vaikų ligoninės Vaikų onkohematologijos centre gydomiems pacientams ir jų artimiesiems teikė nemokamas apgyvendinimo paslaugas.

6. Medicinos audito veikla

6.1. Kokybės vadyba

Vaikų ligoninėje įgyvendinama kokybės vadyba padeda užtikrinti ne tik teikiamų paslaugų kokybę bei saugą, bet ir skatina paslaugų teikimo procesų tobulėjimą (diegiami elektroniniai paskyrimai).

Vaikų ligoninėje kokybės vadybos sistemos veiklą vykdo Medicinos audito skyrius, vadovaudamasis LST EN ISO 9001-2015 standarto nustatytais reikalavimais. Medicinos audito skyriaus darbuotojai rengia kokybės vadybos sistemos dokumentus bei koordinuoja jų rengimą, atlieka planinius ir neplaninius auditus, tiria pacientų skundus, koordinuoja studentų mokslinių darbų atlikimą, dalyvauja ir atstovauja įstaigai įvairiose institucijose.

2018 m. atlikta 12 planinių auditų, kurių metu nustatytos 48 žymios neatitiktys bei atlikti 8 neplaniniai auditai. Pateiktos rekomendacijos dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų gerinimo. Skyrius nagrinėjo 17 skundų: 5 skundai dėl maisto kokybės (skundai aptarti kartu su UAB „Pontem“ įmonės atstovais), 12 skundų dėl asmens sveikatos paslaugų teikimo ir bendravimo: dėl ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų – 3 (tai sudaro 0,002% visų ambulatorinių ligonių), dėl stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų – 9 (tai sudaro 0,04% visų stacionarinių ligonių). Iš visų gautų skundų 4 buvo pripažinti pagrįstais.

Pagal sudarytą kokybės vadybos sistemos rengimo dokumentų planą 2018 m. parengti 132 kokybės sistemos dokumentai: diagnostikos ir (ar) gydymo protokolai (39), įvairios procedūros (54), darbo organizavimo reglamentai (24), kiti dokumentai (15).

Vaikų ligoninėje vykdoma nepageidaujamų įvykių registracija, atliekami korekciniai ir prevenciniai veiksmai. 2018 m. užregistruoti 204 nepageidaujami įvykiai, tarp kurių susiję su vaistinių preparatų naudojimu (54), nepageidaujama reakcija į skiepus (43); kraujo transfuzijomis (8); medicinos prietaisų naudojimu (2); hospitalinėmis infekcijomis (87); radiacine sauga ir radiologinėmis avarijomis (1); chirurginėmis, invazinėmis procedūromis (3), kitais nepageidaujamais įvykiais (6). Nustatytos 77 neatitiktys, tarp kurių maitinimo paslaugos (34), laboratorinių tyrimų užsakymai (22), kitos neatitiktys (21).

2018 m. parengti 629 raštai įvairioms institucijoms. Atliekamas studentų mokslinių tyrimų koordinavimas, išduotas 51 leidimas studentų moksliniams darbams atlikti (40 mokslinių darbų vadovai – Vaikų ligoninės darbuotojai).

Atlikti Vaikų ligoninės išoriniai tikrinimai: Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos tikrinimai (7), Nacionalinio transplantacijos biuro prie SAM (1), Vilniaus TLK (1), kitų institucijų, tarp jų SODRA, Visuomenės sveikatos centro ir kt. (52).

6.2. Pacientų pasitenkinimas sveikatos priežiūros paslaugomis

2018 m. buvo nuolat vertinamas pacientų pasitenkinimo teikiamomis ambulatorinėmis ir stacionarinėmis sveikatos priežiūros paslaugomis Vaikų ligoninėje lygis. Pacientų pasitenkinimo ambulatorinėmis paslaugomis lygis, įvertinus 2524 anketas, yra $2483 : 2524 = 0,98$ (teigiamai paslaugas vertino 98,38 % apklaustųjų). Pacientų pasitenkinimo stacionarinėmis paslaugomis lygis, įvertinus 2222 anketas, yra $2176 : 2222 = 0,98$ (teigiamai paslaugas vertino 97,93 % apklaustųjų).

Kaip matyti iš anketų, teikiant ambulatorines ir stacionarines paslaugas registratūros, gydytojų ir slaugytojų darbą pacientai vertina labai gerai ir gerai, tik maisto kokybę 34,7% respondentų vertina vidutiniškai ir 16,4% - blogai ar labai blogai.

7. Infekcijų kontrolė

7.1. Infekcijų registravimas ir pranešimas

Infekcijų kontrolės skyrius, vykdydamas privalomąjį epidemiologinį registravimą, per 2018 m. 10 Nacionalinio visuomenės sveikatos centro departamentų (47 skyriams) pateikė 7 519 pranešimų apie nustatytą (įtariamą) susirgimą užkrečiamąja liga. Pastaraisiais metais susirgimų užkrečiamosiomis ligomis struktūroje vyrauja žarnyno infekcijos: rotavirusinė infekcija (35,3 atv. / 1 000 ligonių), nepatikslingos virusų sukeltos žarnyno infekcijos (29,9 atv. / 1 000 ligonių), norovirusinė infekcija (20,6 atv. / 1000 ligonių), kampilobakteriozė (5,8 atv. / 1 000 ligonių), salmoneliozė (3,4 atv. / 1 000 ligonių). Rotavirusinė infekcija yra dažniausia tarp visų virusinių enteritų.

Vaikų tuberkuliozės ambulatorinių konsultacijų poskyryje 2018 m. diagnozuoti 2 bakteriologiškai ir histologiškai patvirtinti tuberkuliozės atvejai (TLK A15).

2018 m. diagnozuoti 2 susirgimo kokliušu atvejai (2017 m. – 1), buvo registruotas 1 susirgimas šigelioze ir 5 atvejai virusiniu hepatitu A.

2018 m. ligoninėje 4 pacientai gydyti antiretrovirusiniais vaistais.

Per praėjusius metus diagnozuoti 486 gripo atvejai, iš kurių 132 atvejais pacientai hospitalizuoti ligoninės skyriuose. Iš jų 45 pacientams (34,09 %) diagnozuotas ir laboratorijoje patvirtintas gripas A. 9 pacientai, sirgę gripu, gydyti Vaikų intensyviosios terapijos skyriuje (palyginimui: 2017 m. registruota 373 susirgimų gripu atvejų, 96 pacientai hospitalizuoti, 78,12 % iš jų (75 atv.) patvirtintas gripas A. 6 sirgę gripu pacientai gydyti Vaikų intensyviosios terapijos skyriuje).

Per 2018 m. registruoti 32 (2017 m. – 41 atv.) įtariamoms meningokokinės infekcijos atvejai. 19 atvejų buvo patvirtinti laboratorijoje kaip invazinė meningokokinė infekcija. Registruotos 3 mirtys nuo meningokokinės infekcijos (2017 m. – 1 atv.).

7.2. Hospitalinių infekcijų valdymas

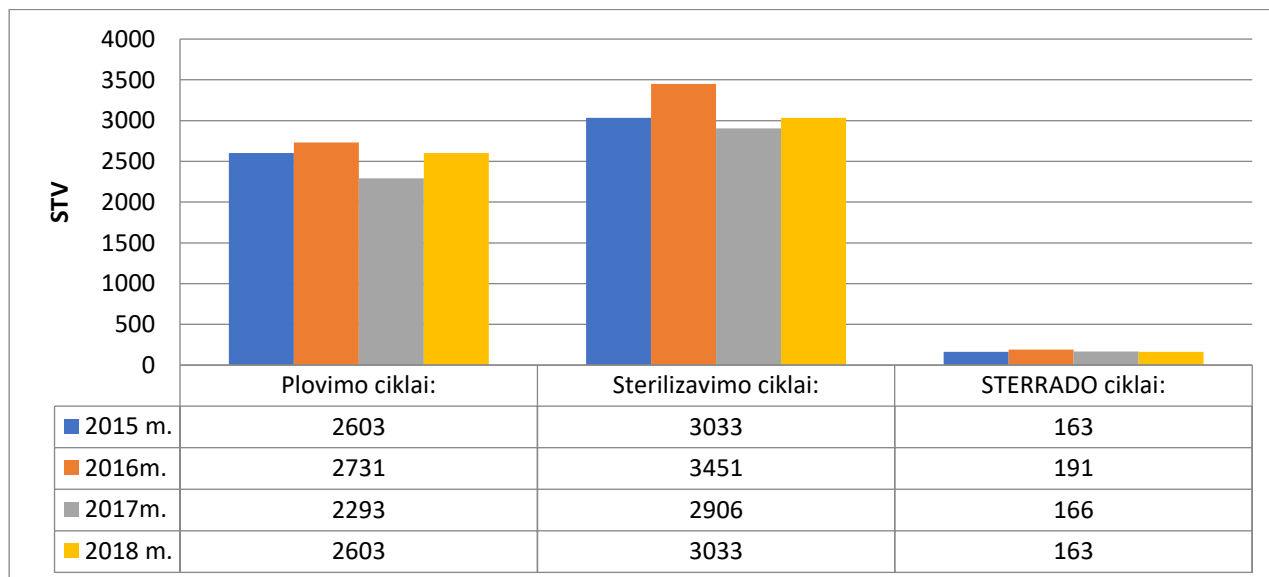
Norint užtikrinti geras ir saugias ligonių gydymo bei sveikatai nepavoingas darbo sąlygas, yra būtinas hospitalinių (su sveikatos priežiūra susijusių) infekcijų valdymas.

Vadovaujantis 2008 m. lapkričio 14 d. LR SAM įsakymu Nr. V-1110 „Dėl hospitalinių infekcijų epidemiologinės priežiūros ir valdymo“, balandžio mėnesį buvo atliktas infekcijų ir jų rizikos veiksnių paplitimo tyrimas, per kurį nustatyta, kad hospitalinių infekcijų paplitimas Vaikų ligoninėje siekia 1,8 %. 2018 m. buvo registruoti 126 hospitalinės infekcijos atvejai. Palyginti su 2017 m., hospitalinių infekcijų skaičius sumažėjo 6,67 % (135 atv.). Kaip ir ankstesniais metais, didžiąsą dalį sudarė žarnyno virusinės kilmės hospitalinės infekcijos – 64,29 % visų atvejų.

Iš visų nustatytų hospitalinės infekcijos atvejų 97 % sudarė Vaikų ligoninės atvejai. Didžiausios rizikos skyriuose dažnesni ir rizikos veiksniai, t. y. imuninis ligonių statusas, atliekamų invazinių manipuliacijų, pakartotinių manipuliacijų skaičius, ilgalaikis gydymas, ilgalaikė antibiotikoterapijos trukmė ir kt. Atvykusiems iš kitų Lietuvos gydymo įstaigų nustatytos 4 hospitalinės infekcijos. Nebuvo gauta nė vieno pranešimo iš kitų asmens sveikatos priežiūros įstaigų apie jose nustatytas su Vaikų ligonine susijusias hospitalines infekcijas.

2018 m. buvo organizuoti mokymai 26 sveikatingumo paslaugas teikiantiems asmenims. Parengtos 136 ataskaitos kompetentingoms valstybės institucijoms. Paimtas 171 ploviny baseino vandens, geriamo vandens ir ypač pavojingų medicinos prietaisų paviršių (endoskopų) mikrobiologinei taršai nustatyti ir įvertinti. Paimti 54 ėminiai skyriuose aplinkos mikrobiologinei taršai nustatyti. Atliktas rankų higienos vidaus kokybės vertinimas.

Modernios medicinos priemonių sterilizacijos technologijos ir dezinfekcijos sumažina infekcijų perdavimo ligoniams ir personalui riziką bei garantuoja saugias ir nekenksmingas personalui darbo sąlygas. 2018 m. buvo teikiamos sterilizacijos paslaugos (mokamos) ir kitoms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms: VšĮ M. Marcinkevičiaus ligoninei, GK klinikai, UAB Medicinos diagnostikos centrai ir UAB „Apgamas“ (iš viso gauta 13 577,69 Eur).

Pav. Vaikų ligoninės centralizuotos sterilizacinės darbų apimtys

8. Mokslinė ir praktinė veikla, moksliniai tyrimai

8.1. Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos naujovės

Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centre buvo įdiegta naujų operacinių metodų. 2018 m. pradėti rengti specialistai, galintys operuoti vaikus dėl portinės hipertenzijos. Surinkta gydytojų komanda kompleksiniam šiam retam ir sudėtingam sindromui gydyti: doc. dr. Virginija Žilinskaitė, gydytoja gastroenterologė Alina Rudokaitė, angiochirurgas Gediminas Vaitėnas, vaikų chirurgas Jonas Povilavičius, doc. dr. Gilvydas Verkauskas, radiologė Eglė Stašienė, intervencinis radiologas Nerijus Misonis. Reguliariai organizuoti daugiadalykiai konsiliumai klinikiniam atvejams aptarti. VUL Santaros klinikų gydytojas angiochirurgas Gediminas Vaitėnas paskirtas padėti Vaikų ligoninės specialistams ir kuruoti šią sritį kartu su angiochirurgu Marijumi Gutausku, anksčiau dirbusiu šioje srityje.

Susisiekta su užsienio chirurgois – Maksimu Suchovu iš Maskvos ir Risto J. Rintala iš Helsinkio, kurie pasidalino savo šalių patirtimi, tartasi dėl operacijų. 2018 m. lapkričio mėnesį su chirurgois iš Maskvos atliktos 2 operacijos Vaikų ligoninėje. Operacijose dalyvavo G. Vaitėnas, stažavęsis Vokietijos

Tiubingeno klinikoje, ir doc. dr. G. Verkauskas. Pirmą kartą Lietuvoje buvo atliktos Rex šuntavimo ir mesorealinio šunto operacija mažiems vaikams. Ne mažiau svarbu, kad Vaikų ligoninės pacientams, sergantiems portine hipertenzija, sutarus Vaikų ligoninės ir VUL Santaros klinikų radiologams, nuo 2018 metų pradėta taikyti intervencinė radiologinė diagnostika – transjuguliarinė retrogratinė portografija (gyd. N. Misonis).

2018 m. ir toliau sėkmingai taikoma laparoskopinė mažai invazinė chirurgija. Dr. Arūnas Strumila atliko kūdikiui laparoskopinę Kasai portoenterostomiją, choledochus cistos pašalinimą ir choledochoeneteroanastomozę. Doc. dr. G. Verkauskas atliko laparoskopinę dvigubo inksto dalies rezekciją dvejų metų vaikui.

Vaikų traumatologijos ir ortopedijos skyriaus gydytojai ortopedai-traumatologai, operuodami vaikus, sergančius cerebriniu paralyžiumi ir turinčius klubo sąnario patologiją, taikė patobulintą ir pažangią pambertono osteotomiją.

8.2. Pediatrijos srities naujovės

Įdiegti nauji gydymo metodai CARPEDIEM aparatu, skirtu pakaitinei inkstų terapijai vaikams iki 10 kg. Šiuo aparatu Vaikų ligoninėje dializuojami labai mažo svorio pacientai – naujagimiai ir kūdikiai.

2018 m. vaikams pradėta taikyti išmatų transplantacija. Jau yra transplantuota 12 vaikų, atliktos 45 transplantacijos vaikams, kurių didžiąjai daugumai nustatyta pagrindinė diagnozė – vaikystės autizmo spektro sutrikimai. Po šios procedūros praktiškai visiems pacientams pagerėjo virškinimo organų veikla, šalutinės reakcijos nebuvo.

2018 m. įsteigtas cistinės fibrozės kompetencijos centras, kuriam vadovauja gydytoja Violeta Radžiūnienė.

Gydytojai vaikų neurologai su gydytojais neurochirurgais nuo 2018 m. rugsėjo 6 d. pradėjo gydyti spinaline raumenų atrofija sergančius vaikus, skirdami *spinrazą* į stuburo kanalą, taip pat nuo gruodžio 13 d. įdiegė naują epilepsijos chirurginio gydymo metodą – klajoklio nervo stimuliaciją.

Bendradarbiaudami su Insbruko laboratorija, gydytojai vaikų neurologai pradėjo diagnozuoti MOG encefalitus.

Kartu su Psichologijos instituto tyrėjų komanda, gydytojai vaikų neurologai 2018 m. dalyvavo tyrime „Šiuolaikinių informacinių technologijų įtaka mažų vaikų sveikatai“ ir parengė rekomendacijas.

8.3. Vaikų onkohematologijos naujovės

Vaikų ligoninės paramos fondo ir kompanijos ISKU dėka Vaikų kaulų čiulpų transplantacijos poskyris tapo vienintele Baltijos šalyse medicinos intervencijoms skirta vieta, kur visi baldų ir įrangos paviršiai padengti specialia antimikrobine danga, neleidžiančia pavojingiems mikroorganizmams daugintis ligonio aplinkoje. Taikant naujausias technologijas pagaminti antimikrobiniai paviršiai padeda išvengti hospitalinių infekcijų, visame pasaulyje laikomų didele medicinos problema.

Pirmą kartą Lietuvoje surengta Šiaurės šalių vaikų onkohematologų gydytojų ir slaugytojų metinė konferencija. Pateikta 18 žodinių ir stendinių pranešimų, dalyvavo 28 slaugytojos, 18 gydytojų rezidentų iš Vaikų ligoninės, pristatė pranešimus.

8.4. Neonatologijos naujovės

2017 m. įkurtame Donorinio motinos pieno banke per 2018 metus surinkta 598 litrai donorinio motinos pieno, panaudoto Vaikų ligoninėje gydomų neišnešiotų ar sunkiai sergančių naujagimių bei kūdikių maitinimui gydymo laikotarpiu. Šiame padalinyje paruoštu donoriniu motinos pienu pagal poreikį maitinami ir VUL Santaros klinikose gydomi naujagimiai.

Neonatologijos centro pastangomis Lietuva pirmą kartą buvo įtraukta į rugpjūčio 1-8 dienomis vykstančios Pasaulinės žindymo savaitės (WABA) projekto žemėlapi dėl iniciatyvos surengti drauge su akušere, laktacijos konsultante Ieva Girdvainiene fotografijų parodą (fotografė Akvilė Razauskienė) „Žindymas – gyvenimo pamatas“.

8.5. Fizinės medicinos ir reabilitacijos naujovės

2018 m. Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centre buvo pradėtos naudoti naujos diagnostinės priemonės, kuriomis galima išsamiau įvertinti paciento fizinę ir funkcinę būklę bei tiksliau parinkti tinkamą reabilitacinio gydymo metodą ir priemones. Tai:

- Lode ergometras su EKG įranga streso testui atlikti medicininėje aplinkoje ir gauti svarbius fiziologinius duomenis, leidžiančius gydytojui įvertinti pacientų fizinę būklę.
- BIODEX pusiausvyros sistema, kuria įvertinama ne tik asmens pusiausvyra, kritimo rizika, bet ir apatinių galūnių nervų bei raumenų valdymas.
- Eisenos treniruoklis EIK skirtas lavinti pusiausvyros išlaikymo, ėjimo bei kitas judėjimo funkcijas po sunkių traumų, operacijų, insultų ir kitų sveikatos sutrikimų.

2018 m. įdiegtas virtualios realybės akinių panaudojimas vaikų reabilitacijoje. Šios inovacijos taikymas ne tik padidina paciento motyvaciją dalyvauti reabilitacijos procese, bet ir turi teigiamos įtakos skausmo pojūčiui bei bendram fiziniam pajėgumui. Inovacija buvo pristatyta Šiaurės šalių onkologų suvažiavime, kuriame sutarta dėl bendradarbiavimo šioje srityje su viena pažangiausių Norvegijos „Sunnaas” reabilitacijos ligoninių.

Įdiegtos ir sėkmingai taikytos naujos kineziterapijos metodikos: dinaminis neuroraumeninis stabilizavimas (DNS), „Mulligan“ manualinė terapija ir Schroth metodas skoliozei gydyti. Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojai pradėjo aktyviai domėtis akupunktūros bei osteopatijos taikymo galimybėmis, esant miofascijiniams skausmams.

Vaikų ligoninės fizinės medicinos ir reabilitacijos centro darbuotojų pastangomis 2018 m. gegužės 1-6 d. surengtas 21 Europos fizinės ir reabilitacijos medicinos kongresas, pirmą kartą organizuotas Vilniuje.

8.6. Biomedicininiai klinikiniai tyrimai

Vaikų ligoninėje iš viso vykdomi 69 biomedicininiai tyrimai. 2018 m. pradėta 17 biomedicininų klinikinių tyrimų, 31 – tęsiamas. Taip pat 2018 m. pradėti 5 klinikiniai (vaistų) tyrimai ir 16 – tęsiama.

Lentelė Biomedicininiai klinikiniai tyrimai Vaikų ligoninės centruose

Centro pavadinimas	Biomedicininiai tyrimai						
	Iš viso BMT	Pradėti 2018	Iš viso klinikinių	Pradėti 2018	Iš viso vaistinių preparatų	Pradėti 2018	Retrospektyviniai
Pediatrijos centras	30	23	23	10	7	2	
Onkohematologijos centras	13	1	8		5	1	
Skubios medicinos, intensyviosios terapijos ir anesteziologijos centras	6	2	3	2	3		
Neonatologijos centras	7	3	5	3	2		
Chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centras	6	3	3	2	3	1	
Retų ligų koordinavimo centras	6	1	5		1	1	
Laboratorija	1						1
Iš viso	69	33	47	17	21	5	1

8.7. Moksliniai projektai ir darbai

2018 m. Laboratorinės diagnostikos skyrius vykdė mokslinį projektą „Vaikų bendro kraujo tyrimo rodiklių referencinių ribų įvertinimas pagal amžiaus grupes“ ir pateikė paraišką finansavimui Mokslo tarybai (mokslininkų grupių projektai) kartu su Inovatyvios medicinos centru.

Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centras 2018 m. tęsė bendradarbiavimą su Europos šalimis. Doktorantės Beatos Vincel doktorantūros (vadovas doc. dr. G. Verkauskas) projektas „Nenusileidusių sėklidžių histologijos ir genų raiškos koreliacija“ atliekamas bendradarbiaujant su prof. Faruk Hadziselimovic iš Kindermedizinisches Zentrum Liestal bei Bazelio universiteto Šveicarijoje, paskelbti 4 ISI straipsniai.

To paties centro doktorantas Vytis Kazlauskas bendradarbiauja su Radboudumc Amalia Children's Hospital Radboud universiteto Medicinos centru Olandijoje tarptautiniame tyrime AGORA ir vykdo projektą „Vaikų anomalijų etiologija: genetiniai, profesiniai ir aplinkos rizikos veiksniai“. Doc. dr. G. Verkauskas yra Lietuvos atstovas tarptautiniame tyrime Global PaedSurg Collaboration, kurį moderuoja Didžioji Britanija - Londono King's College for Global Health and Health Partnerships, kurio tikslas – sužinoti retų virškinimo sistemos įgimtų anomalijų gydymo ankstyvus ir atokiuosius rezultatus.

2018 m. gegužės 31 d. Vaikų chirurgijos skyriaus gydytojas vaikų chirurgas Arūnas Strumila apgynė biomedicinos mokslų daktaro disertaciją „Vaikų hemangiomų prognozės ir gydymo veiksmingumo vertinimas infraraudonųjų spindulių termografija“.

2018 m. vasario mėn. Vaikų onkohematologijos centre pradėtas klinikinis nekomercinis tyrimas su Eryspase (pagrindinė tyrėja – dr. Goda Vaitkevičienė) – L-asparaginazė eritrocituose – sutaupė Ewrinase, kurios gydymo kurso kaina vienam pacientui 4500-9500 Eurų. Į tyrimą įtraukti 6 pacientai.

2018 m. gruodžio 12 d. Vaikų onkohematologijos centro gydytoja vaikų hematologė Audronė Mulevičienė apgynė biomedicinos mokslų daktaro disertaciją „Kūdikių ir mažų vaikų mitybinių

mažakraujysčių ryšys su sveikatos rodiklių ir išmatų mikrobiotos pokyčiais”. Mokslinė vadovė – prof. dr. Augustina Jankauskienė.

9. Inžinerinės ir ūkio tarnybų veikla

2018 m. II ketvirtį buvo vykdomi Vaiko raidos centro perkėlimo iš avarinės būklės pastatų Vytauto g. 15 į naujai suremontuotas patalpas J. Kairiūkščio g. 2, Vilniuje ir Santariškių g. 7, Vilniuje. Į J. Kairiūkščio g. 2, Vilniuje perkeltas Vaikų psichiatrijos skyrius (plotas: 1402 m²). Į Santariškių g. 7, Vilniuje perkeltas Ankstyvosios reabilitacijos skyrius (plotas: 1258 m²). Vaikų ir paauglių krizių intervencijos skyrius liko Santariškių g.7, Vilniuje, kurio plotas 237 m².

Pradėti 2018 06 14 projekto „Vaikų ligoninės, Viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų filialo, Vaiko raidos centro ir Pediatrijos korpuso pastatų, Santariškių g. 7, Vilniuje, statybos ir Chirurgijos korpuso Santariškių g. 7, Vilniuje rekonstrukcijos projektas“ projektavimo darbai.

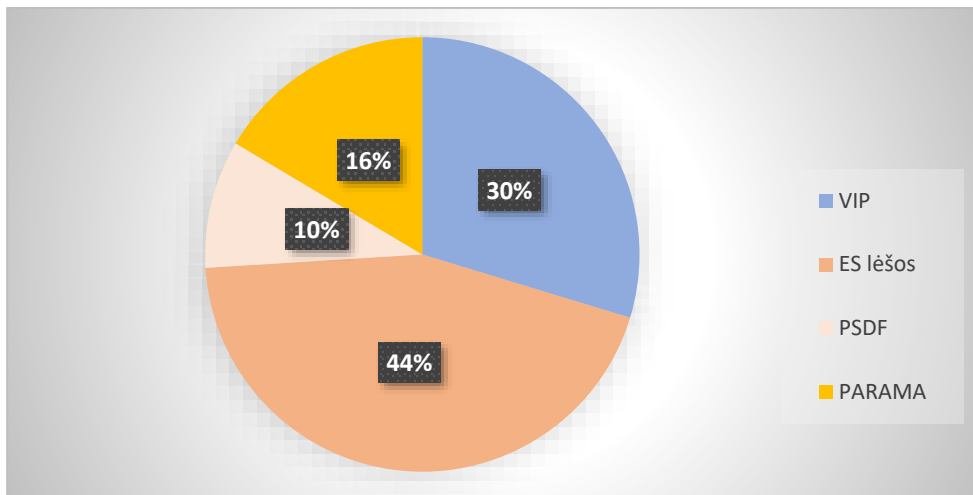
Atlikti eksploatacijos-remonto darbai Vaikų ligoninės centruose ir skyriuose: Vaiko raidos centre, Ūkio skyriuje, Vaikų onkohematologijos, Vaikų neurologijos, Pediatrijos, Vaikų chirurgijos skyriuose, Neonatologijos centre, Laboratorinės diagnostikos, Vaikų pulmonologijos ir alergologijos, Vaikų infekcinių ligų, Vaikų intensyviosios terapijos, vaikų ortopedijos ir traumatologijos, Vaikų ausų, nosies, gerklės ir akių ligų, Medicininės įrangos priežiūros, Radiologijos, Infekcijų kontrolės skyriuose. Iš viso suremontuota 2759 m², neskaitant papildomų elektros, signalizacijos instaliacijos ir smulkių remonto darbų.

Atlikti avarių likvidavimo darbai: nuotekų tinklų avarijos (Santariškių g. 7, Vilnius), įvadinio vandentiekio vamzdžių avarijos (Santariškių g. 4, Vilnius), lauko elektros kabelio pažeistos vietos atstatymo (Santariškių g. 4, Vilnius).

Parengtos projektavimo užduotys: Druskininkų „Saulutės“ remonto darbų aprašo užduotis „Vaikų ligoninės, VšĮ VULSKF Vaikų reabilitacijos skyriaus Druskininkų „Saulutė“ 1-3 aukšto patalpų remontas ir Druskininkų „Saulutės“ statinio projektavimo užduotis „Vaikų ligoninės, VšĮ VULSKF Vaikų reabilitacijos skyriaus Druskininkų „Saulutė“ vandens gydyklos statybos projektas“. Pagal šį projektą bus įrengtas baseinas su vandens kaskadomis ir povandeninėmis masažinėmis srovėmis, taip pat vertikali vonia. Pagerinus Druskininkų „Saulutės“ infrastuktūrą, atnaujinus patalpas pagal šiuolaikinius gydymo įstaigoms keliamus higieninius reikalavimus, įsigijus naujos medicininės įrangos, reikalingos aukščiausio lygio medicininės reabilitacijos ir vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos paslaugoms teikti, pacientams bus užtikrintos komfortiškos gyvenimo ir gydymo sąlygos.

10. Medicininės įrangos priežiūros veikla

Vaikų ligoninės medicininės įrangos sąrašas per 2018 m. reikšmingai pasipildė vykdant tikslinius prietaisų pirkimus iš VIP, ES ir kitų Europos šalių paramos programų. Šiuo metu įstaiga turi apie 3 000 vienetų įvairaus sudėtingumo medicinos prietaisų ir laboratorijų įrangos. Prietaisų įsigijimas iš skirtingų finansavimo šaltinių pateiktas diagramoje.

Pav. Medicinos įrangos įsigijimo šaltiniai

- VIP lėšos (672 284,75 Eur)
- ES lėšos (1 002 664,76 Eur)
- PSDF lėšos (215 715,79 Eur)
- Parama:
 - Vaikų ligoninės paramos fondo lėšos (27 643 Eur)
 - Panaudos lėšos (308 368 Eur)
 - TV3 „Išsipildymo akcijos“ lėšos (36 300 Eur)

Per 2018 m. Vaikų ligoninė įsigijo naujos brangios įrangos ar sistemų (131), skirtų diagnostikai, procedūroms atlikti bei slaugai gerinti.

Įsigyta kūdikių ir suaugusiųjų plaučių funkcijos tyrimo sistema EXHALYZER®D, skirta kūdikių ir suaugusiųjų plaučių funkcijos tyrimams su azoto šalinimo aplenkimo sistema; judesių analizės sistema su jėgos platforma ir takeliu eisenos ir stovėsenos analizei; sistema, skirta atlikti eisenos ir judesių analizei pacientams su sutrikusia judėjimo funkcija (cerebrinio paralyžiaus, mielomeningocelės, retų ligų ir kt. atvejais).

Vaikų urologijos poskyryje patobulinta endoskopinė įranga, skirta akmenligei gydyti, įsigytas „Miniperc“ rinkinys - naujos kartos miniendoskopas perkutaninei inksto akmenligės chirurgijai. TV3 „Išsipildymo akcijos 2018“ dovana – videosistema, pagerinsianti videoendourologijos galimybes.

Vaikų ausų, nosies, gerklės ir akių ligų skyrius gavo pediatrinę plataus lauko skaitmeninę akių dugno kamerą (RetCam3), skirtą fotografuoti akių dugnui ypač mažiems vaikams (naujagimiams ir kūdikiams, neišnešiotiems naujagimiams), nustatyti bei stebėti akių dugno patologiją.

Vaikų ligoninė 2018 m. įvedė naują medicinos prietaisų gedimų registravimo sistemą. 2018 m. jų buvo užregistruota 796. Sistema pagerino įstaigos darbuotojų ir medicinos įrangos priežiūros skyriaus darbuotojų darbą, operatyviau reaguojama į įrangos gedimus.

10. Kita veikla

Ryšiai su visuomene

Vaikų ligoninės vardas 2018 m. žiniasklaidoje buvo paminėtas 467 kartus, iš jų 444 kartus informacija buvo pozityvaus turinio, 33 kartus – buvo kritinio pobūdžio pastabų ar iškeltos ligoninės

veiklos problemos (didžiojoje dalyje šių publikacijų ar reportažų buvo minimas Vaiko raidos centro darbas griūvančiose patalpose ir perkėlimo į Santariškes problemos). Vaikų ligoninė 2018 m. išplatino 37 oficialius informacinius pranešimus, taip pat sustiprino komunikaciją socialiniame tinkle (Vaikų ligoninės profilyje per 2018 m. paskelbtas 351 įrašas). Buvo suorganizuotos dvi spaudos konferencijos, dvi atvirų durų dienos, fotografijos paroda, pristatyti du projektai: „Kaulų čiulpų transplantacijų poskyrio antimikrobinė aplinka“ ir Centrinės projektų valdymo agentūros ir Vaikų ligoninės bendras projektas „Pažadas sveikatai“.

2018 m. spalio-gruodžio mėn. Vaikų ligoninės Vaikų reabilitacijos skyriuje Druskininkų „Saulutė“ vykusį edukacinį projektą „Pažadas sveikatai“, finansuojamą Europos socialinio fondo lėšomis, inicijavo ir prižiūrėjo Centrinė projektų valdymo agentūra. Juo buvo siekiama skatinti sveikatos kultūrą, didinti vaikų suvokimą, kad sveikai gyventi yra įdomu ir šaunu, priminti, kad kiekvienas iš mūsų yra atsakingas už savo sveikatą. Susitikimuose gydytojai ir visuomenei žinomi žmonės besigydantiems vaikams pasakojo apie aktyvų, bet saugų laisvalaikį, tinkamą mitybą, kalbėjosi kaip gyventi be streso, suvaldyti krūvį mokykloje, užklausinėje veikloje ir mokėti pailsėti, kaip netapti priklausomiems nuo kompiuterių bei telefonų.

11. Siekiniai 2019 m.

- Užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, prieinamumą ir saugumą.
- Vadovautis į šeimą orientuotos vaikų sveikatos priežiūros principais, gerinti bendravimo su pacientais kultūrą.
- Didinti veiklos efektyvumą tobulinant organizacinius procesus, racionaliai naudojant PSDF biudžeto lėšas, griežčiau kontroliuojant išlaidas.
- Užtikrinti optimalų gydytojų ir slaugos specialistų skaičių Vaikų ligoninėje, suteikti galimybes specialistams tobulintis.
- Tęsti gaivinimo bei skubios pagalbos mokymus ligoninės medicinos personalui.
- Diegti naujas technologijas vadovaujantis mokslo įrodymais bei sąnaudų kaštų efektyvumo analize.
- Dalyvauti diegiant elektroninę dokumentaciją.
- Rengti KVS dokumentus (diagnostikos, gydymo ir slaugos protokolus bei organizacines procedūras) vadovaujantis mokslu pagrįstais įrodymais.
- Vykdyti biomedicininis tyrimus, plėsti tarptautinį bendradarbiavimą.
- Tęsti universitetų, kolegijų medicinos ir slaugos specialybių studentų praktikų organizavimą ir priežiūrą, analizuoti praktikos vykdymo sąlygas ir kokybę, bendradarbiauti su specialistus rengiančiomis mokymo įstaigomis.
- Tęsti edukacines programas slaugytojams organizacinės kultūros, pacientų saugos, komandinio darbo įtakos slaugos paslaugoms teikti ir užsienio šalių slaugytojų gerosios patirties pasidalijimo temomis.
- Pagerinti Vaikų onkohematologijos centro patalpų būklę, pasitelkiant NVO pagalbą.

- Pradėti Vaiko raidos centro ir Pediatrijos korpuso statybos darbus, vykdyti kitus infrastruktūrą ir paslaugų kokybę gerinančius projektus.
- Rengti pacientų įstatyminiams atstovais naudingą informaciją vaikų sveikatos prevencijos, ligoninės veiklos ir naujų paslaugų teikimo temomis.